

blive sluttede end hidtil, medens Forfjellen i det Besentlige vil være den, at de herefter alle ville blive lovlige, medens hidtil flere af dem i Grunden maatte kaldes ulovlige, det vil sige, de ere indgaaede saaledes, at Loven paa en Maade er bleven omgaaet. „Men“, siger man, „det kan nu slet ikke gaae an; de subalterne Officerer ere saa lavt lønnede, at de umuligt kunne leve som Gifte“. Ja, ligesom man paa den ene Side ikke bliver træt af atter og atter at komme med denne Indvending, saaledes mener jeg, at vi paa den anden Side heller ikke maae blive træt af at gjentage, at det er et aldeles relativt Begreb, hvad der hører til en Familjers tarvelige og anstændige Underholdning. Dette berøer for endeel paa den oekonomiske Takt, paa den Huusholderiske Sands, paa de Fordringer, som gjøres til Livet, og det er jo bekjendt nok, at mangen en Familje, som f. Ex. har 1600 Rbd. Indtægt om Aaret, lever tilsyneladende hverken bedre eller bekvemmere end den Familje, som maa nøies med den halve Indtægt, og ved Aarets Ende har hiin maastee Underballance, medens denne endogsaa har Overskud. Det forekommer mig, at ved de Beregninger, som i denne Anledning ere blevne anstillede, har man udeladt tvende Factorer, maastee fordi man har regnet den ene af dem lig med Null, medens den dog i mine Tanker ikke har saa ganske Lidet at betyde, og det er, for at jeg skal nævne det ligesom, Guds Betsignelse og Nøisomhed eller Gave til at hjælpe sig med Lidet. Og hvorfor skulde man nu ikke kunne tænke sig, at saadanne Officerer, som ville benytte Tilladelsen til at gifte sig efter dette Lovforslag, kunde besidde en saadan Gave, som jeg her har nævnt? hvorfor skulde man ikke kunne tænke sig, at en Offi-

cers Kone ogsaa kunde erhverve et Tilskud til Familiens Underholdning, f. Ex. ved at give Underviisning i Musik eller andre til den quindelige Dannelse henhørende Lærefag, og at de begge, især naar de fra Ungdommen af være vant til Tarvelighed og Nøisomhed, meget anstændigt kunde ernære sig? Og jeg troer virkelig ikke, at den militaire Stand eller Ære og Tjeneste vilde lide derved, medens der vel gives andre Ting, hvorved den i Virkeligheden lider, men som jeg ikke videre skal berøre. Jeg kan saaledes ikke tillægge de oekonomiske Grunde synderlig Vægt. Mere har det rigtignok at betyde, naar man siger, at Officererne have intet fast Opholdssted, og at de ere udsatte for ofte at skifte Garnison. Her til vil jeg svare, at Coffardicapitainer og andre Søfolk have heller ikke noget fast Opholdssted; imidlertid ere de dog som oftest gifte, og det gaaer jo meget godt (Munterhed). Naar man har hentet Argumenter fra den eiendommelige Stilling, hvori Officerstanden skulde befindes sig ligeoverfor Folket, da vil jeg indrømme, at disse Indvendinger havde langt mere at betyde for en Mennekesalder eller vel endog kun for en halv Snees Aar tilbage; men jeg troer, at siden vi have faaet en fri Forfatning og almindelig Børnepligt, ere Begreberne med Hensyn til de Militaires Stilling i betydelig Grad forandrede; de betragtes nu mere som et Led af den store Rjæde end som en affondret Stand eller Klasse, og de kunne derfor vistnok ogsaa have Grund til at ønske, at de med Hensyn til saadanne private Livsforhold, som det omspurgte, ikke blive underkastede andre Vilkaar end Embedsmand i Almindelighed.